

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی

تأثیر نوع سویه و کیفیت جوجه گوشتی بر عملکرد واحد مرغداری

سرشناسه	: ورمقانی، صیفعلی، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: تاثیر نوع سویه و کیفیت جوجه گوشتی بر عملکرد واحد مرغداری /نویسنده صیفعلی ورمقانی ؛ ویراستار ترویجی فرانک صحرایی، نصیبه پورفاتیح ؛ تهیه شده در مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام، دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی ؛ [برای] وزارت جهاد کشاورزی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه آموزش و ترویج کشاورزی.
مشخصات نشر	: کرج: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، موسسه آموزش و ترویج کشاورزی، نشر آموزش کشاورزی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۴ ص.
شابک	: 978-964-520-706-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: مرغ های گوشتی
موضوع	: Broilers (Chickens)
شناسه افزوده	: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام. دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی
شناسه افزوده	: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. موسسه آموزش و ترویج کشاورزی. نشر آموزش کشاورزی
شناسه افزوده	: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. موسسه آموزش و ترویج کشاورزی
رده بندی کنگره	: ۸۹۴۵۴۷
رده بندی دیویی	: ۶۳۶/۵۱۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۳۹۹۰۲

ISBN:978-964-520-706-7

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۲۰-۷۰۶-۷

عنوان: تأثیر نوع سویه و کیفیت جوجه گوشتی بر عملکرد واحد مرغداری

نویسنده: صیفعلی ورمقانی

مدیر داخلی: شیوا پارسا نیک

ویراستار ترویجی: فرانک صحرایی، نصیبه پورفاتیح

تهیه شده در: مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان ایلام- دفتر شبکه

دانش و رسانه های ترویجی

ناشر: نشر آموزش کشاورزی

نمونه خوان: افسانه شایسته

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹

قیمت: رایگان

مسئولیت درستی مطالب با نویسنده است.

شماره ثبت در مرکز فن آوری اطلاعات و اطلاع رسانی کشاورزی ۵۷۹۴۱ به تاریخ ۹۹/۵/۱۱ است.

نشانی: تهران، خیابان آزادی، بین نواب و رودکی، پلاک ۲۰۵، مؤسسه آموزش و ترویج کشاورزی، طبقه ۱۲

تلفن: ۶۶۴۳۰۴۶۵ تلفکس: ۶۶۴۳۰۴۶۴

کد پستی: ۱۴۵۷۸۹۶۴۸۱

مخاطبان:

کارشناسان و مروجان پهنه های تولیدی
مرغداران پرورش دهنده جوجه گوشتی

اهداف آموزشی:

شما در این نشریه با مراحل تولید جوجه گوشتی، تشخیص
جوجه گوشتی درجه یک و دو و انواع سویه های جوجه گوشتی
موجود در کشور آشنا می شوید.

فهرست

صفحه	عنوان
۷.....	مقدمه.....
۸.....	مراحل تولید جوجه گوشتی.....
۱۰.....	کیفیت جوجه یکروزه.....
۱۱.....	مشخصات جوجه یکروزه درجه یک.....
۱۴.....	مشخصات جوجه های درجه ۲ (وازده).....
۱۶.....	حمل و نقل جوجه یکروزه.....
۱۷.....	نکات مربوط به حمل و نقل جوجه یکروزه.....
۱۸.....	تأثیر تغذیه اولیه بر سیستم ایمنی.....
۲۰.....	آشنایی با انواع سویه های مختلف جوجه گوشتی.....
۲۲.....	مقایسه توان تولیدی سویه های مختلف جوجه گوشتی.....
۲۳.....	نتیجه گیری کلی.....

مقدمه

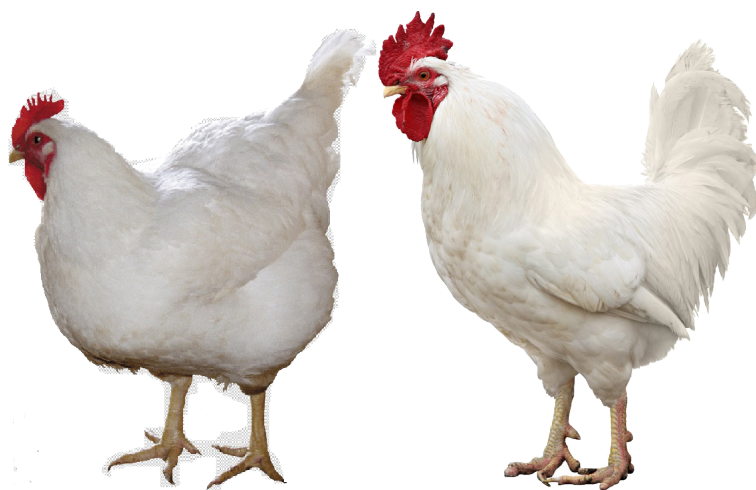
جوجه‌های گوشتی یکی از فراوان‌ترین گونه‌های حیوانات اهلی هستند و در میان گونه‌های مختلف پرندگان بیش‌ترین جمعیت را دارند. جوجه‌های گوشتی که امروزه در واحدهای صنعتی پرورش داده می‌شوند، حساسیت‌های خاصی به شرایط محیطی دارند، بنابراین مدیریت پرورش آن‌ها با گذشته متفاوت است. در حال حاضر پیشرفت‌های ژنتیکی و بهبودهای تغذیه‌ای باعث افزایش سرعت رشد و بازدهی خوراک در جوجه‌های گوشتی شده است.

اساس موفقیت در یک دوره پرورش گله گوشتی انتخاب جوجه یک‌روزه با کیفیت است. باید این مسئله را پذیرفت. برای این که مرغدار دوره پرورش موفق و سوددهی داشته باشد، اولین شرط اصلی آن داشتن جوجه یک‌روزه درجه یک است. اگر دوره پرورش با جوجه یک روزه درجه یک شروع نشود معمولاً آن دوره با مسائل و مشکلات زیادی مواجه می‌شود. در این مورد می‌توان به یک ضرب‌المثل مشهور فارسی اشاره کرد که می‌گوید چون نهد خشت اول معمار کج تا ثریا می‌رود دیوار کج. در سالن پرورش مرغ گوشتی نیز خشت اول جوجه یک روزه است که باید درجه یک و با کیفیت باشد. علیرغم این که تهیه جوجه یک‌روزه با کیفیت سنگ بنای موفقیت آن دوره پرورش است، اما این نکته را نیز نباید فراموش کرد که کیفیت ایده آل جوجه یک‌روزه به تنهایی تضمینی برای موفقیت در یک دوره پرورش نیست.

مراحل تولید جوجه گوشتی

در زنجیره تولید جوجه‌های گوشتی تجاری از گله‌های لاین، اجداد و مادر در سطوح مختلف تولیدی استفاده می‌شود، هرچه از سطح گله‌های مادر به ترتیب به اجداد و لاین می‌رویم تولید مشکل‌تر و دارای دستورالعمل‌های خاص ژنتیکی است.

امروزه برای تولید جوجه‌های گوشتی از ۳ تا ۴ لاین خاص استفاده می‌شود. گله‌های تجاری در دنیا متشکل از ۳ تا ۴ لاین، A, B, C, D هستند. لاین‌های A و B به عنوان لاین‌های پدری بوده و بر اساس صفات وزن بدن، فرم بدن، سرعت رشد، ضریب تبدیل غذایی، نطفه داری و جوجه درآوری انتخاب می‌شوند. لاین‌های C و D لاین‌های مادری بوده و بیشتر از نظر صفات تولید تخم مرغ، جوجه درآوری و سایر صفات اقتصادی انتخاب می‌شوند (شکل ۱). در کنار این لاین‌های تجاری، لاین‌ها دیگری به عنوان منابع تحقیقاتی نگهداری می‌شوند که در زمان‌های لازم آن‌ها را به عنوان خون جدید وارد خطوط تجاری می‌کنند.

شکل ۱- مرغ و خروس لاین

در مرحله اجداد، مرغ‌ها و خروس‌هایی نگهداری می‌شوند که محصول تلاقی لاین‌ها بوده و جهت تلاقی برای تولید گله‌های مادر استفاده می‌شوند. همانگونه که جدول ۱ نشان می‌دهد در مرحله اجداد، از لاین پدری A فقط جوجه خروس، از لاین پدری B فقط جوجه مرغ، از لاین مادری C فقط جوجه خروس و از لاین مادری D فقط جوجه مرغ برای تولید مادر نگهداری می‌شود.

جدول ۱- خلاصه عملیات مرحله نگهداری و پرورش مرغان اجداد

نر	ماده	در یک روزگی انتخاب		در یک روزگی حذف	
AA	AA	نر	A	ماده	A
BB	BB	ماده	B	نر	B
CC	CC	نر	C	ماده	C
DD	DD	ماده	D	نر	D

سومین مرحله در جهت تولید جوجه‌های گوشتی، نگهداری و پرورش گله‌های مرغ مادر است که مدیریت آن از شیوه خاص برخوردار است. پس از طی دوره پرورش و رشد از زمان تولید، مرغ حاصله از آمیزش خطوط مادری لاین‌های C و D و خروس حاصله از آمیزش خطوط پدری لاین‌های A و B تلاقی داده شده و از تخم مرغ‌های تولیدی این گله‌ها پس از طی مراحل جوجه‌کشی، جوجه‌های گوشتی تولید می‌شود که دارای صفات مطلوب اقتصادی مانند وزن بدن بالا، ضریب رشد زیاد، قدرت ماندگاری مناسب و ضریب تبدیل غذایی پایین هستند (شکل ۲). تولید یک محصول جدید جوجه گوشتی تجاری بین ۵ تا ۱۰ سال طول می‌کشد.

شکل ۲- جوجه گوشتی یک‌روزه

کیفیت جوجه یک‌روزه

کیفیت جوجه ناشی از سه عامل مختلف تخم مرغ، دستگاه‌های جوجه کشی و مدیریت کارخانه جوجه کشی است. دستیابی به استانداردهای بالا در این سه مورد باعث تولید جوجه با کیفیت بالا می‌شود، اگر هر یک از این سه جنبه رعایت نشود، هم میزان هج و هم کیفیت جوجه تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

یک جوجه نامناسب، پاسخگویی مناسبی به زمان، سرمایه و زحمتی که در طول پرورش صرف آن می‌شود، نخواهد داشت. جوجه‌ها باید از گله مادر سالم تهیه شوند. سلامت گله مادر مهم‌ترین عامل برای

تولید جوجه‌های گوشتی سالم و عاری از عوامل بیماری‌زا است. عدم تأمین نیازهای کامل غذایی گله مادر از نظر پروتئین، اسیدآمینه، لیپید، کربوهیدرات، ویتامین‌ها و مواد معدنی و متوازن نبودن جیره غذایی باعث تولید جوجه‌های ضعیف می‌شود. برخی از بیماری‌ها و آلودگی‌ها از طریق جوجه‌کشی انتشار می‌یابند، بنابراین باید قبل از تهیه جوجه‌ها از رعایت کامل اصول بهداشتی، ضدعفونی صحیح و قرنطینه در مراحل مختلف جوجه‌کشی اطمینان حاصل کرد.

جوجه‌هایی که از گله‌های مادر جوان یا مسن تهیه شده باشند، عملکرد مناسبی ندارند. جوجه‌های تهیه شده باید عاری از عوامل بیماری‌زا باشند، زیرا هرگونه عفونت باکتریایی در جوجه‌های یک‌روزه بر روی سلامت و عملکرد آن‌ها در پایان دوره تأثیر منفی می‌گذارد و حتی باعث تلفات نیز می‌شود. بنابراین پیش‌بینی ظهور کامل پتانسیل ژنتیکی در زمینه رشد و کارایی فقط در شرایطی امکان‌پذیر است که گله عاری از هرگونه عوامل بیماری‌زا باشد.

مشخصات جوجه یک‌روزه درجه یک

- جوجه‌ها در هنگام ورود به سالن پرورش باید تمیز و خشک باشند (شکل ۳).
- کرک و پرهای نرم باید تمام بدن جوجه را پوشانده باشند (شکل ۴).
- چشم‌های جوجه باید باز، روشن و براق باشند (شکل ۵).
- بدن جوجه یک‌روزه باید بدشکل و زخمی نباشد.

شکل ۳- جوجه یک روزه

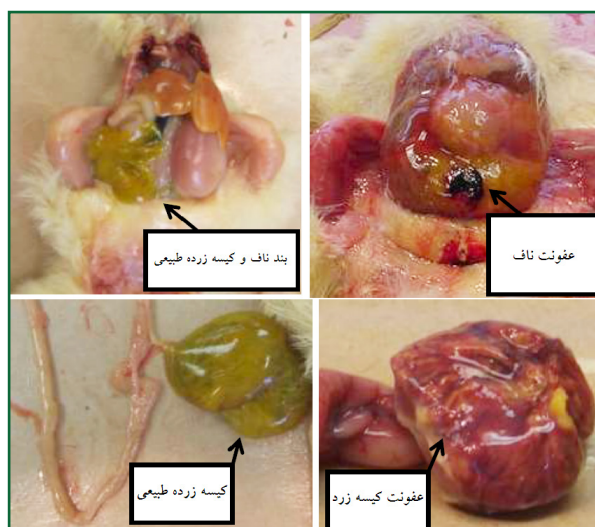

شکل ۴- پوشش کامل کرک و پرهای نرم

شکل ۵- چشم های براق جوجه یک روزه

- ناف باید کاملاً بسته، تمیز و خشک باشد و هیچگونه بقایای کیسه زرده و یا غشاهای جنینی در اطراف آن خشک نشده باشد. شکل ۶ عفونت بند ناف و بزرگ شدن کیسه زرده در جوجه را نشان می دهد.

شکل ۶- عفونت بند ناف و بزرگ شدن کیسه زرده جوجه

• بدن جوجه‌ها هنگامی که در دست لمس می‌شود توپر باشد، ولی نباید این حالت ناشی از ورم باشد و همچنین استخوان‌ها نباید در هنگام لمس جوجه بسیار برجسته باشند.

• جوجه‌ها نباید هیچ گونه مشکل تنفسی داشته باشند.

• جوجه سرزنده و پاهایش صاف و شفاف باشد و به خوبی بتواند بایستد.

• وزن جوجه درصدی از وزن اولیه تخم است، وزن جوجه یک روزه معمولاً بین ۶۵-۶۸ درصد وزن تخم مرغ است. با توجه به سن گله مادر وزن جوجه یک‌روزه متغیر است اما وزن ۴۲ گرم می‌تواند معیار مناسبی از میانگین وزن جوجه یک‌روزه باشد.

• جوجه‌ها باید دارای پراکندگی وزن مناسبی باشند.

• مرگ و میر اولیه در جوجه‌هایی که از تخم مرغ‌های کوچک به دنیا می‌آیند بیش‌تر از جوجه‌هایی است که از تخم مرغ‌های بزرگ بیرون می‌آیند.

مشخصات جوجه‌های درجه ۲ (وازده)

جوجه‌های درجه ۲ یا وازده ممکن است یک یا چند تا از علائم زیر را داشته باشند که منجر به حذف شدن آن‌ها از گله می‌شود (شکل ۷).

• عفونت کیسه زرده: کیسه زرده بد بو و بد رنگ بوده و در سطح آن رگ‌های خونی دیده می‌شود.

• از دست دادن آب بدن (دهیدراتاسیون): تجمع جوجه‌ها در مناطق گرم سالن، عدم مصرف آب و دان، عضلات تیره و خشکی پوست از علائم از دست دادن آب بدن هستند.

- چسبندگی مقعد: خشک شدن و چسبیدن مدفوع در ناحیه مقعد که منجر به انسداد آن می شود.
- آب آوردگی پرده قلب: عمدتاً به علت کاهش جریان هوا در هچری و در نتیجه کمبود اکسیژن است که با تهویه ضعیف مرغداری تشدید می شود.
- جوجه های کوچک و کم وزن.
- وجود نواقصی نظیر آسیب دیدگی متعدد و رنگ پریدگی پاها، پنجه های خمیده و یا کج در گله به علت نوسانات حرارتی دستگاه جوجه کشی خصوصاً درجه حرارت بالا ممکن است مشاهده شود.

شکل ۷- جوجه های درجه ۲

- جوجه هایی که زودتر تفریخ شده و بند ناف در آن ها بهبود نیافته است.
- جوجه های چسبناکی که محتویات تخم مرغ به بدن آن ها چسبیده است.
- جوجه های خشکی که پوسته تخم مرغ به بدن آن ها چسبیده است.

- عدم التیام ناف: این جوجه‌ها غیرفعال بوده و اغلب روی سینه می‌نشینند، دارای شکم متورم و مفصل خرگوشی قرمز رنگ نیز هستند (شکل ۸).

شکل ۸- عفونت ناف جوجه گوشتی

در صورت مشاهده هر یک از این از نشانه‌ها باید جوجه را از گله حذف کرد، زیرا وجود این نوع جوجه‌های وازده (درجه ۲) در مرغداری باعث افزایش تلفات و کاهش راندمان در طول دوره پرورش می‌شود.

حمل و نقل جوجه یک‌روزه

بعد از انتخاب جوجه‌های سالم، نحوه انتقال آن‌ها به سالن پرورش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بنابراین جوجه‌ها باید بوسیله ماشین مخصوص حمل جوجه یک‌روزه و با رعایت شرایط مناسب بهداشتی (شست و شو و ضدعفونی کلیه سطوح اتاق دوجداره حمل جوجه‌ها) و

محیطی (دما، رطوبت، تهویه) در کم‌ترین زمان ممکن به واحد پرورشی منتقل شوند.

عدم دسترسی جوجه به آب و غذا پس از خروج از تخم، باعث کاهش تعداد آنتروسیته‌های سلول‌های روده‌ای در دسترس برای رشد پرزهای روده‌ای می‌شود. کاهش تعداد سلول‌های روده‌ای منجر به کاهش سطح جذب پرزهای روده و در نهایت کاهش فعالیت روده می‌شود. کاهش ظرفیت جذب پرزهای روده، باعث کاهش ظرفیت جذب مواد غذایی می‌شود و در نهایت منجر به کاهش رشد می‌شود. این اتفاق در خصوص جوجه‌هایی که از گله مرغ مادر جوان تهیه می‌شوند و مسافت زیادی را طی می‌کنند تا به مزارع پرورش جوجه گوشتی برسند، بیش‌تر است.

جوجه پس از خروج از تخم (دستگاه هچر) هر چه سریع‌تر به دان و آب دسترسی داشته باشد، عملکرد پایان دوره آن بهتر خواهد بود، اما از آنجایی که در کشور ما مزارع مرغ مادر و کارخانه‌های جوجه کشی جدا از مزارع پرورش جوجه گوشتی هستند، ناگزیر مدت زمانی طول می‌کشد تا جوجه گوشتی یک‌روزه وارد سالن پرورش شود.

نکات مربوط به حمل و نقل جوجه یک‌روزه

- مناسب‌ترین زمان ماندن جوجه گوشتی یک‌روزه در کارخانه جوجه کشی پس از خروج از تخم و تفکیک از نظر درجه بندی و انتقال به کارتن چهار ساعت است که در این مدت باید درجه حرارت محیط ۲۴ درجه سانتی‌گراد (در این حالت دمای داخل کارتن جوجه ۳۰ درجه سانتی‌گراد خواهد بود) و رطوبت ۷۵-۷۰ درصد باشد.

- اتاق نگه داری جوجه‌ها باید تاریک باشد.
- وسیله حمل و نقل جوجه‌ها باید دارای تجهیزات کافی برای تأمین دمای مناسب ۲۰ تا ۲۵ درجه سانتی گراد، رطوبت ۷۰ تا ۷۵ درصد و حداقل گردش هوا ۰/۸ متر بر ثانیه در اتاق حمل جوجه باشد.
- جعبه‌های جوجه‌ها باید به درستی در داخل کامیون چیده شوند به طوری که فضای کافی جهت برقراری هوای مورد نیاز جعبه‌ها موجود باشد.
- در زمان بارگیری و یا تخلیه جوجه‌ها، کارتن‌های جوجه یکروزه را نباید بیش از چهار ردیف روی هم چید.
- تعداد جوجه‌های داخل هر کارتن در فصول سرد نباید از ۱۰۰ قطعه تجاوز نماید. در فصول گرم تعداد جوجه داخل هر کارتن حداکثر ۸۰ قطعه باشد.
- پرورش دهنده باید زمان ورود جوجه‌ها را به سالن معین کرده و قبل از آن هماهنگی لازم را با کارخانه جوجه کشی انجام دهد.
- در زمان بارگیری و یا تخلیه جوجه‌ها از ماشین باید موتور کامیون خاموش باشد زیرا تجمع گازهای خروجی اگزوز سبب بروز عوارض تنفسی و حتی خفگی جوجه‌ها می‌شود.

تأثیر تغذیه اولیه بر سیستم ایمنی

امروزه استرس و عوامل استرس‌زا از مسائل مهم در صنعت طیور است. مدیریت این عوامل در جهت به حداقل رساندن پاسخ طیور به آن‌ها از اهداف بسیار مهم مدیران کارآمد مزارع است. در واقع استرس به پرنده

اجازه نخواهد داد تا تمامی توانایی‌های بالقوه خود را در رشد، ضریب تبدیل غذایی و تکامل سیستم ایمنی بروز دهد. عوامل استرس‌زا می‌توانند سبب تغییرات هورمونی، کاهش میزان پذیرش غذا، تغییرات متابولیسمی در تغذیه و همچنین بروز مشکل در سیستم ایمنی پرنده شوند.

قسمت اعظم پیشرفت سیستم ایمنی در اواخر جوجه‌کشی و اوایل زندگی جوجه رخ می‌دهد. از این رو وضعیت تغذیه مادر اثر مهمی بر روی سیستم ایمنی جوجه می‌گذارد. سیستم ایمنی جوجه‌های تازه متولد شده برای رشد و تکامل نیازمند مصرف غذا است، مصرف غذا مواد مغذی لازم برای رشد و نمو اندام‌های لنفاوی ثانویه که در زمان تولد جوجه وجود نداشته یا نابالغ است را فراهم می‌کند. عدم دسترسی به دان و مواد مغذی مانع از پاسخ مناسب سیستم ایمنی به واکسیناسیون در ابتدای زندگی جوجه می‌شود. فقدان مواد مغذی و یا پاسخ‌های هورمونی به گرسنگی، سیستم ایمنی را برای مدت طولانی متأثر می‌کند، بنابراین، گرسنگی اولیه جوجه‌ها باعث کاهش مقاومت پرنده در برابر بیماری‌ها می‌شود.

مواد مغذی برای ساختن سدهایی در جهت حفاظت سلول‌ها و بافت‌ها در برابر عوامل مهاجم خارجی مورد نیاز هستند. مواد مغذی لینولئیک اسید، آهن، سلنیوم، ویتامین A و بعضی از ویتامین‌های گروه B در پیشرفت سیستم ایمنی نقش بسیار مهمی دارند، به عنوان مثال مقدار مورد نیاز پرنده به ویتامین A برای ایجاد بهترین حالت ایمنی خیلی بیش‌تر از حالتی است که فقط برای رشد و ضریب تبدیل غذایی مورد توجه نیاز است.

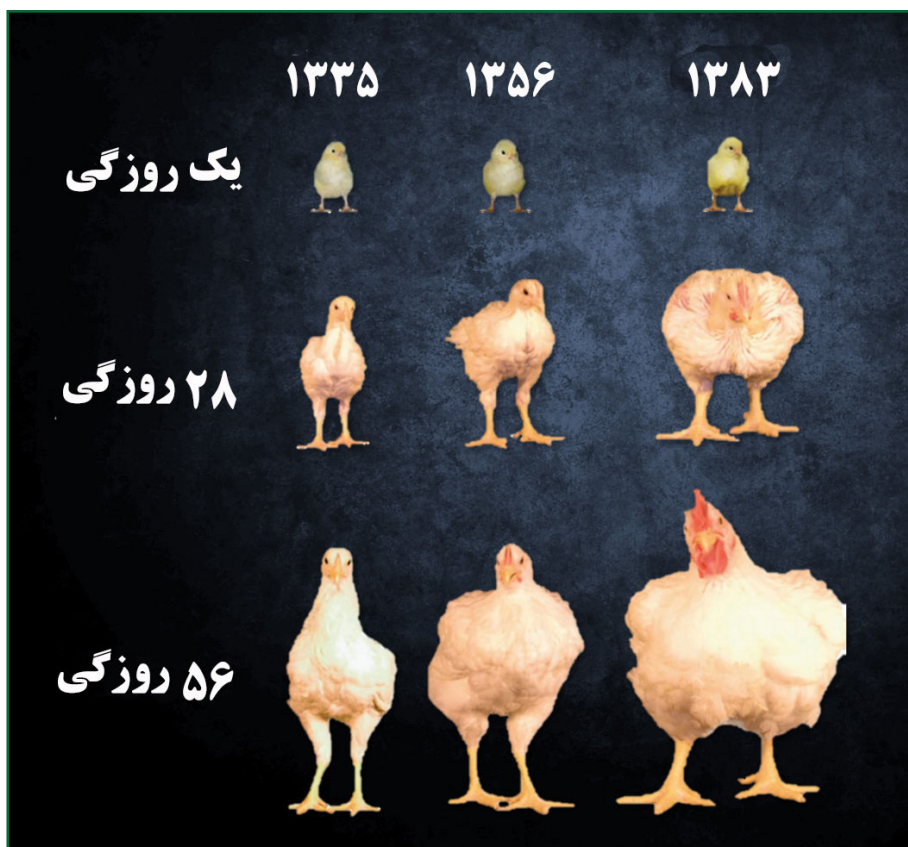
مواد غذایی از شناخته‌ترین مواد مؤثر بر نحوه پاسخ سیستم ایمنی پرندگان به بیماری‌های مختلف هستند. به طور معمول در خلال

چالش‌هایی که در مراحل مختلف پرورش طیور ایجاد می‌شوند، مواد مغذی موجود در جیره غذایی در جهت رشد پرنده مصرف نشده و به مسیرهای مختلفی منحرف می‌شوند. به عنوان مثال در خلال چالش‌های ناشی از یک بیماری خاص، پروتئین‌های موجود در بدن پرنده شکسته شده و آمینواسیدها با انحراف از مسیر رشد صرف ساختن پروتئین‌هایی در جهت افزایش پاسخ ایمنی پرنده به آن بیماری خاص می‌شوند. در خلال استفاده از این آمینواسیدها، افزایش فاحشی در تعداد لنفوسیت‌ها، پروتئین‌های فاز حاد و همچنین آنتی‌بادی‌ها خواهیم داشت.

آشنایی با انواع سویه های مختلف جوجه گوشتی

در طول دهه‌های گذشته تاکنون سویه‌های مختلف جوجه گوشتی در ایران وجود داشته است. عمده سویه‌های گوشتی پرورشی در ایران شامل سویه‌های آرین، آربورایکرز، راس، کاب، لوهمن و هوبارد است. در حال حاضر تعداد پنج سویه جوجه گوشتی در کشور ما وجود دارد، به طوری که بعضی از این سویه‌ها دارای لاین، اجداد یا مادر هستند. هر کدام از این سویه‌ها جهت دسترسی به حداکثر رشد، شرایط تغذیه‌ای و مدیریتی ویژه‌ای نیاز دارند که در بولتن پرورشی آن‌ها ذکر شده است. امروزه شرکت‌های فراوانی در رابطه با تولید جوجه‌های گوشتی فعالیت و با یکدیگر به رقابت می‌پردازند. این شرکت‌ها برای جلب مشتری و فروش هر چه بیش‌تر محصول خود به تغییر ساختار ژنتیکی جوجه‌های تولیدشده جهت بهبود میزان رشد اولیه، ضریب تبدیل غذایی پایین و کیفیت برتر لاشه می‌پردازند. در این فرایند با استفاده از گزینش ژنتیکی توجه خاصی به صفات مربوط به رشد سریع، بازده بالای گوشت سینه و

ران، در جوجه‌های گوشتی شده است. شکل ۹ میزان افزایش وزن جوجه گوشتی از سال ۱۳۳۵ تا سال ۱۳۸۳ را نشان می‌دهد.

شکل ۹- افزایش وزن جوجه گوشتی در طی ۵۰ سال گذشته

در دهه‌های اخیر تعدادی سویه جوجه گوشتی تجاری از مرغ اجداد تا مادر توسط کمپانی‌های مختلف وارد ایران شده است و هریک از این کمپانی‌ها ادعا دارند که با استفاده از برنامه‌های مختلف اصلاح نژادی پیشرفت‌های ژنتیکی قابل توجهی در آن سویه بوجود آورده‌اند که منجر

به بهبود صفات اقتصادی در این سویه‌ها شده است، بنابراین به نظر می‌رسد که مقایسه صفات عملکردی افزایش وزن و ضریب تبدیل غذایی بین سویه‌های رایج موجود در ایران امری لازم و ضروریست. تاکنون نیز تحقیقات زیادی در خصوص مقایسه عملکرد جوجه‌های گوشتی توسط مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی انجام شده است و نتایج متنوعی گزارش شده است.

مقایسه توان تولیدی سویه‌های مختلف جوجه گوشتی

ژنوتیپ سویه‌های مورد استفاده در صنعت طیور گوشتی طی ۴۰ سال گذشته به‌طور فزاینده‌ای تغییر یافته و این تغییرات تا به امروز نیز ادامه داشته است، بنابراین، انتخاب سویه مناسب به لحاظ عملکرد و افزایش سوددهی یکی از ابزارهای مهم مدیریتی است. حال با توجه به اهمیت استفاده از نژادها و آمیخته‌های پر قابلیت، در صنعت مرغداری و ادعای کمپانی‌های مربوطه در راستای پیشرفت‌های ژنتیکی مداوم در آمیخته‌ها، خصوصاً در دهه اخیر، انتخاب بهترین سویه‌ها از نظر عملکرد و بهره‌وری اقتصادی برای جلوگیری از هدر رفت سرمایه بهترین ابزار مدیریتی است.

آزمایش‌های متعددی در مورد مقایسه توان تولیدی (وزن زنده، مصرف خوراک، ضریب تبدیل و تلفات) سویه‌های مختلف جوجه گوشتی موجود در کشور انجام شده است. با توجه به شرایط آزمایش و سویه‌های مورد مطالعه در بعضی از این تحقیقات یک سویه برتر بوده در حالی که در آزمایش دیگر سویه دیگر برتر بوده است.

نتیجه گیری کلی

در صورتی که جیره‌های غذایی بر اساس توصیه‌های شرکت‌های تولید کننده جوجه تهیه شوند و سایر موارد مدیریتی توصیه شده نیز رعایت شوند، واحدهای پرورش دهنده مرغ گوشتی هر یک از این پنج سویه جوجه گوشتی (آرپورایکروز، آراین، راس، کاب و هوبارد) را می‌توانند پرورش دهند. بنابراین، مرغداران می‌توانند صرفاً بر اساس کیفیت و قیمت جوجه یک روزه از کارخانجات جوجه‌کشی و مزارع مرغ مادر گوشتی، جوجه یک روزه خریداری کنند و با توجه به شرایط آزمایش حاضر نوع سویه جوجه تأثیر زیادی بر عملکرد مرغداری ندارد. در صورتی که جوجه درجه یک این پنج سویه جوجه گوشتی با یکدیگر اختلاف قیمت داشته باشند مرغدار باید با توجه به شرایط کارخانه جوجه‌کشی و مرغ مادر بدون توجه به نوع سویه، جوجه ارزان‌تر را خریداری کند.

یادداشت